

УДК 34.05:351.74:81`373.46

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2024.35.03>

МОВНА КУЛЬТУРА В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗНАЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА КОМУНІКАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ

Пренько Яна Олегівна,

orcid.org/0000-0002-6223-7850

викладач загальноуніверситетської

кафедри мовної підготовки

(Одеський державний університет

внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

Тема «Мовна культура в правоохоронній діяльності: значення юридичної термінології та комунікативних стратегій» висвітлює ключові аспекти впливу мовної компетентності на правозастосування та захист прав людини. У статті розглядаються проблеми точності юридичної термінології, яка є основою для ефективної комунікації у правовій сфері. Неточне чи неправильне використання юридичних термінів може призводити до серйозних правових помилок, порушення процесуальних норм і обмеження доступу до правосуддя. Тому правильне вживання спеціалізованої термінології є обов'язковим для представників правоохоронних органів, адвокатів, суддів і прокурорів.

Окрім цього, важливу роль відіграють комунікативні стратегії, які застосовуються в різних ситуаціях: під час допитів, взаємодії зі свідками, судових слухань тощо. Вибір стратегії значно впливає на ефективність правових процедур, дотримання прав людини і запобігання конфліктам. Вміння адаптувати стиль комунікації до конкретних умов, зокрема до емоційного стану та освітнього рівня співрозмовника, є критичним для правоохоронців.

Окремо акцентується увага на мовних бар'єрах, що виникають у багатомовних суспільствах, де правоохоронці стикаються з необхідністю спілкування з особами, які не володіють офіційною мовою. У таких випадках використання перекладачів є важливим аспектом забезпечення прав людини та законності. Недоліки в процесі перекладу або його відсутність можуть негативно впливати на збір доказів, процедуру правосуддя і результати судових процесів.

Таким чином, мовна культура, що включає в себе знання юридичної термінології, правильне використання комунікативних стратегій та врахування багатомовності, є критичним чинником у забезпеченні справедливості, ефективності та законності правоохоронної діяльності.

Ключові слова: мовна культура, юридична термінологія, правоохоронна діяльність, комунікативні стратегії, правова комунікація, багатомовність, переклад у праві, правозастосування, мовні бар'єри, захист прав людини.

**LINGUISTIC CULTURE IN LAW ENFORCEMENT:
THE IMPORTANCE OF LEGAL TERMINOLOGY
AND COMMUNICATION STRATEGIES**

Prenko Yana Olehivna,
orcid.org/0000-0002-6223-7850
Lecturer at the University Department of
Language Training
(Odesa State University of Internal Affairs,
Odesa, Ukraine)

The topic «Linguistic Culture in Law Enforcement: The Importance of Legal Terminology and Communication Strategies» is highly relevant in the context of globalization and the development of the legal system. Language, as a tool for legal application, plays a crucial role in ensuring justice, protecting human rights, and maintaining legality. Law enforcement activities encompass various aspects of interaction between the state and citizens, and one of the most important aspects of this interaction is communication. The level of language culture among law enforcement officials directly affects the effectiveness of their work, adherence to legal procedures, and the fairness of justice.

Legal terminology serves as the foundation of legal communication. It is a specialized language that aims to convey legal norms and procedures with high precision, avoiding ambiguities and mistakes. The use of precise terms is critically important for law enforcement officials, lawyers, judges, and prosecutors. Incorrect or inappropriate use of terminology can lead to serious legal errors, violations of procedural norms, and restrictions on access to justice. Thus, knowledge and correct application of legal terminology are essential for law enforcement personnel, as terms define legal statuses, procedures, rights, and obligations arising in legal relations.

Communication strategies in law enforcement are also a vital component of professional competence. Law enforcement officials operate in complex communicative environments, where they must engage in dialogue with various groups – suspects, witnesses, victims, lawyers, and other participants in legal processes. The choice of the appropriate communication strategy significantly influences how accurately information is conveyed, whether individuals' rights are respected during communication, and how effective the legal process is.

The use of effective communication strategies allows for the prevention of conflicts, reducing tension in interactions with citizens, and ensuring the protection of human rights during legal applications. For instance, during interrogations, law enforcement officers must not only gather necessary information but also ensure that the process adheres to the law without violating the rights of the suspect. In court proceedings, language culture and communication strategies must aim to guarantee a fair hearing of the case while ensuring clarity and comprehensibility of all legal procedures.

Particular attention should be paid to issues related to multilingualism and language barriers in law enforcement activities. In multinational societies where representatives of different cultures and language groups reside, law enforcement officials often encounter situations where participants in legal processes do not speak the official language of the state. This creates serious challenges for legal communication, as there is a risk of misunderstandings or distortions of information that can impact the outcome of legal proceedings.

To overcome language barriers in law enforcement, it is necessary to ensure the presence of qualified interpreters during investigative actions, interrogations, and court hearings. Translations must be accurate and conform to the requirements of legal terminology, as

the quality of translation affects not only the comprehensibility of legal norms but also the respect for human rights during the process. Language barriers can significantly impact the ability of individuals who do not speak the official language to effectively defend their rights. This is particularly crucial when it comes to access to legal aid and a fair trial.

Language culture also serves as a tool for ensuring public trust in law enforcement agencies. When law enforcement officials demonstrate a high level of language culture, show respect to citizens in communication, and correctly use legal terminology, this contributes to increasing public trust in them.

Conversely, incorrect speech, the use of offensive or unclear expressions, can undermine trust in law enforcement and provoke negative attitudes toward them.

Language culture in law enforcement is of great importance for maintaining public order, ensuring justice, and upholding legality. Language in the legal sphere is not merely a means of communication but also a tool for influencing citizens' behavior and shaping trust in the legal system. The use of correct legal terminology and effective communication strategies helps ensure the transparency and clarity of legal procedures, prevent conflicts, and protect human rights.

Thus, language culture is a significant factor that determines the quality of law enforcement activities and influences the outcomes of legal processes. Law enforcement officials with a high level of language culture not only ensure the adherence to legality but also strengthen public trust in the system of law and order. In the context of modern global challenges related to multilingualism and intercultural communication, the issues of language culture become particularly significant for the protection of human rights and the effectiveness of justice.

Key words: linguistic culture, legal terminology, law enforcement, communication strategies, legal communication, multilingualism, translation in law, law enforcement, language barriers, human rights protection.

Юридична термінологія є основою правового дискурсу та регулювання суспільних відносин. У правоохоронній діяльності точність термінів набуває особливого значення, оскільки саме на їх правильному застосуванні базуються рішення щодо обмеження прав і свобод осіб, забезпечення правопорядку та справедливого правосуддя. Відсутність чіткої дефініції правових понять або їх неправильне трактування може призвести до серйозних наслідків як на етапі правозастосування, так і під час судового розгляду.

Юридична термінологія виступає своєрідним мовним кодексом, за допомогою якого правоохоронні органи комунікують як між собою, так і з громадянами та іншими суб'єктами права. У законодавстві та нормативно-правових актах терміни визначають правові статуси, обов'язки, права та відповідальність. Наприклад, різниця між такими поняттями, як «арешт» і «затримання», «злочин» і «правопорушення», може суттєво вплинути на рішення, які приймаються в процесі правозастосування.

Чітке розуміння та застосування термінології є критичним для уникнення двозначності, що може призвести до юридичних помилок. Наприклад, неправильно кваліфікований злочин або плутанина у визначенні міри відповідальності може призвести до незаконного притягнення до відповідальності або, навпаки, безпідставного звільнення від неї.

Правоохоронна діяльність передбачає різні етапи: від розслідування до судового розгляду та виконання вироків. Кожен з цих етапів вимагає чіткого і правильного застосування юридичних термінів для забезпечення правомірності дій правоохоронців.

На етапі досудового слідства точність термінології важлива для складання процесуальних документів (протоколів, актів, постанов). Нечіткі формулювання можуть

спричинити оскарження дій правоохоронних органів у суді, що ускладнить процес розслідування або може призвести до скасування доказів.

У судовому процесі точність юридичних термінів визначає правильність кваліфікації злочинних діянь, обґрунтування звинувачення чи виправдання підсудних. Термінологічні помилки або неточності можуть викликати різне тлумачення норм закону суддями, адвокатами та прокурорами, що може призвести до несправедливого рішення або повернення справи на доопрацювання.

У сучасному глобалізованому світі особливу важливість має гармонізація юридичних термінів на міжнародному рівні, особливо у випадках, коли йдеться про екстрадицію, міжнародне співробітництво в розслідуванні злочинів, боротьбу з тероризмом чи організованою злочинністю. Невідповідність або розбіжності в термінології можуть стати серйозною перепорою для співпраці між правоохоронними органами різних держав. Наприклад, правові системи різних країн можуть по-різному трактувати одні й ті самі поняття (наприклад, терміни, що стосуються прав людини або правової допомоги). Це ускладнює взаємодію між правоохоронними органами та спричиняє труднощі при застосуванні міжнародних угод і конвенцій.

Неточність у використанні юридичної термінології може призвести до:

1. **Порушення прав людини:** неправильна кваліфікація правопорушення або неповне розуміння правового статусу особи може стати підставою для незаконного обмеження її прав і свобод.

2. **Необґрунтованого звинувачення:** невірно підібрані юридичні терміни можуть спричинити помилкове притягнення до відповідальності або безпідставне звинувачення.

3. **Скасування судових рішень:** рішення суду, засноване на невірній термінології або хибному трактуванні правових норм, може бути скасоване в апеляційному або касаційному порядку.

Для мінімізації ризиків та підвищення ефективності правоохоронної діяльності необхідно:

- Уніфікація термінології, а саме: розробка чітких правових дефініцій і забезпечення їх однакового використання у законодавчих актах та правозастосуванні.

- Професійна підготовка правоохоронців: регулярні тренінги з питань правильного використання юридичної термінології допоможуть знизити кількість помилок на практиці.

- Міждисциплінарний підхід: співпраця юристів, філологів та правозастосовних органів для вдосконалення правових формулювань, що дозволить уникнути двозначності та нечіткого трактування.

Точність юридичної термінології є ключовою умовою для ефективної та справедливої правоохоронної діяльності. Неправильне тлумачення або застосування правових понять може призвести до серйозних порушень прав людини, затримок у розгляді справ та навіть до помилкових судових рішень. Для забезпечення належної якості правозастосування необхідно постійно вдосконалювати юридичну термінологію, сприяти її уніфікації та підтримувати високий рівень професійної підготовки правоохоронців у сфері використання правових понять.

Професійне мовлення в правоохоронній діяльності відіграє ключову роль у досягненні правомірності, справедливості та ефективності правозастосовних дій. Мовна комунікація в цій сфері є не лише засобом передачі інформації, а й важливим інструментом правового впливу, оскільки саме через мову реалізується процес правосуддя, проведення слідчих дій та забезпечення громадського порядку. Роль професійного мовлення в роботі правоохоронних органів особливо проявляється під час таких

критичних моментів, як допити, слідчі дії та судові процеси. У цих контекстах чіткість, точність і професійність мови мають визначальне значення для результативності правозастосовної діяльності.

Так, розглянемо окремо роль професійного мовлення у розрізі кожної із зазначених процедур. Професійне мовлення під час допиту повинно відповідати низці вимог для забезпечення його правомірності та ефективності, а саме:

- Точність і коректність формулювання запитань. Під час допиту важливо використовувати точні й однозначні запитання, щоб уникнути різного тлумачення відповідей. Від формулювання запитань залежить, як буде зрозуміла інформація допитуваним, і чи можна буде використовувати цю інформацію в подальшому судовому розгляді. Нечітке або маніпулятивне запитання може призвести до неповної чи викривленої відповіді, що негативно позначиться на якості слідства.

- Повага до прав допитуваного. Правоохоронці повинні дотримуватися етичних норм під час допиту та не порушувати права людини. Наприклад, використання тиску або агресивних мовних стратегій може призвести до порушення прав допитуваного на захист і неупереджене слідство. Застосування мови має забезпечувати баланс між необхідністю отримати інформацію та дотриманням прав людини.

- Адаптація мови до рівня розуміння допитуваного. Правоохоронці під час допитів мають враховувати освітній і культурний рівень допитуваного. Наприклад, запитання мають бути сформульовані так, щоб їх розуміли особи різного віку, освітнього рівня або культурного походження. Спрощення або пояснення складних юридичних термінів є необхідним для запобігання непорозумінням і хибним свідченням.

Мова, яка використовується під час слідчих дій, повинна бути юридично коректною і водночас зрозумілою для всіх учасників процесу. Такі заходи, як обшуки, огляди місця події або експертизи, також потребують спеціального підходу до мовлення з боку правоохоронців:

Формалізованість і чіткість мови. Під час проведення слідчих дій необхідно використовувати чіткі й офіційні формулювання для опису процесу та фіксації результатів. Наприклад, під час складання протоколу огляду місця події важливо точно зафіксувати всі деталі події, використовуючи коректну юридичну термінологію. Невірні або нечіткі формулювання можуть призвести до того, що докази будуть визнані недійсними.

Забезпечення прозорості та взаєморозуміння. Під час проведення слідчих дій часто присутні як представники правоохоронних органів, так і сторонні особи, наприклад свідки, потерпілі чи підозрювані. У таких умовах важливо, щоб всі учасники процесу розуміли, що відбувається, і мали можливість висловити свої зауваження. Для цього правоохоронці повинні адаптувати своє мовлення до контексту, надаючи пояснення щодо юридичних процедур або використовуючи доступні для громадськості терміни.

Спілкування з експертами. Під час слідчих дій правоохоронці часто взаємодіють з експертами різних галузей (судовими медиками, криміналістами тощо). У цьому контексті професійне мовлення має враховувати специфіку термінології кожної галузі, щоб забезпечити точне і правильне розуміння отриманих результатів. Неправильне тлумачення експертних даних може призвести до помилкових висновків у справі.

В свою чергу, мовлення під час судового процесу є найбільш формалізованим і регламентованим. Судовий процес – це завершальний етап розслідування, на якому вирішується питання про винуватість чи невинуватість підсудного, а також про застосування покарання. Особливості мовлення в судовому процесі залежать від ролі учасника (судді, адвоката, прокурора, свідка або підсудного). До особливостей мовлення під час судових процесів можна віднести:

– Формальність і регламентованість мовлення. Судовий процес має сувору процесуальну форму, що вимагає дотримання встановлених правил мовлення, таких як звертання до суду, подання доказів або заперечень. Мова учасників судового процесу повинна бути чіткою, логічною і відповідати правовим нормам. Неправильне використання юридичних термінів або процесуальних фраз може призвести до процесуальних порушень.

– Аргументація та доказовість. Мовлення адвокатів і прокурорів у суді має бути побудоване на чіткій логіці та доказовій базі. Їхні виступи повинні бути структурованими, з акцентом на юридично значущих обставинах справи. Особливість судового мовлення полягає у використанні фактичних даних для підтвердження своєї позиції, при цьому важливо уникати маніпуляцій і неправдивих тверджень.

– Взаємодія з підсудними і свідками. Під час судових процесів мова суду і сторін процесу повинна бути зрозумілою для підсудного і свідків. Суддя, адвокат і прокурор зобов'язані забезпечити, щоб кожен учасник процесу розумів свої права, обов'язки та значення тих чи інших процедурних дій. Наприклад, підсудний повинен чітко усвідомлювати, за які правопорушення його судять і які можливі наслідки ухвалення вироку.

Професійне мовлення в правоохоронній діяльності має не тільки правові, а й психологічні аспекти. У правоохоронній сфері мова стає інструментом управління поведінкою учасників процесу, оскільки через неї реалізується правовий вплив. Мовлення правоохоронців і суддів може впливати на емоційний стан учасників процесу. Використання заспокоїливих або, навпаки, мовних стратегій може змінити поведінку допитуваного чи підсудного, що, у свою чергу, позначиться на його свідченнях або співпраці. Мова адвокатів і прокурорів має переконувати суд у правомірності їхньої позиції. Для цього вони можуть використовувати психологічні аспекти впливу на учасників процесу.

Однією з не менш важливим аспектом є багатомовність у правовій комунікації, який набуває особливої актуальності в сучасному глобалізованому світі. У випадку, якщо учасники правових процесів є носіями різних мов, виникає потреба у забезпеченні якісного перекладу й адаптації правової інформації. Це є важливим для забезпечення справедливого судового розгляду, дотримання прав людини, ефективного здійснення слідчих дій і підтримання правопорядку.

Однак багатомовність у правовій комунікації також створює серйозні виклики, які пов'язані з лінгвістичними, культурними, правовими та етичними аспектами.

У правових системах багатьох країн багатомовність є природним станом, особливо там, де існує офіційна двомовність або де функціонує кілька національних мов. Водночас, з огляду на глобалізацію та міграційні процеси, в багатьох країнах зростає кількість учасників правових процесів, які є носіями інших, неофіційних мов. Це породжує низку проблем, які можна розділити на кілька категорій.

– Невідповідність юридичної термінології в різних мовах. Юридична термінологія є складною і специфічною. Часто юридичні терміни не мають прямого аналогу в іншій мові, що ускладнює переклад правових документів або свідчень. Наприклад, у різних країнах одна й та сама юридична дія може називатися інакше, і її правові наслідки можуть суттєво відрізнятися. Тому перекладачі та юристи повинні бути дуже обережними, щоб не втратити важливі нюанси при перекладі.

– Відмінності в культурному контексті. Мова тісно пов'язана з культурою, а правові системи відображають цінності та норми суспільства. Переклад юридичних текстів або слів, що використовуються в судовому розгляді, може не лише стосуватися мови, але й вимагати адаптації до іншого культурного контексту. Наприклад, певні юри-

дичні концепції, як-от «право власності» чи «шлюбний договір», можуть мати різні значення в різних культурах, що ускладнює їх розуміння та застосування.

– Правові та етичні наслідки неточного перекладу. У контексті правової комунікації навіть незначні помилки в перекладі можуть призвести до серйозних правових наслідків, таких як неправильне тлумачення свідчень або незрозумілий правовий документ. Це може порушити права особи на справедливий судовий розгляд та правову допомогу, що є серйозним порушенням міжнародних стандартів прав людини. Неточний або некваліфікований переклад може також вплинути на рішення суду або хід розслідування, що поставить під загрозу всю правову процедуру.

Отже, розглянемо питання важливості та правової етичності переклад упродовж різних етапів проведення правових процедур.

1. Особливості перекладу під час слідчих дій. Такий переклад є критично важливим для забезпечення справедливості та дотримання прав людини, особливо коли справа стосується осіб, які не володіють мовою країни, де відбувається розслідування.

2. Виклики перекладу під час допитів. Під час допиту важливо забезпечити точність перекладу для того, щоб підозрюваний, свідок або потерпілий чітко розуміли запитання та могли надати повні й правдиві відповіді. Неточний переклад може спотворити суть свідчень або призвести до непорозумінь. Крім того, перекладач під час допиту повинен дотримуватися нейтральності та не додавати власних інтерпретацій, оскільки це може вплинути на хід розслідування.

3. Переклад під час судових процесів. У судовому процесі переклад має ще більш формальний характер, оскільки саме в суді ухвалюються остаточні рішення щодо винуватості чи невинуватості підсудного. Невірний переклад у суді може мати катастрофічні наслідки для підсудного та вплинути на справедливість правосуддя.

4. Точність перекладу юридичних термінів і документів. У суді часто використовуються складні юридичні терміни, і перекладач повинен володіти спеціальними знаннями для їх правильного перекладу. Однак, деякі терміни можуть не мати точного відповідника в іншій мові, тому перекладачі повинні шукати найбільш близький за змістом аналог, при цьому зберігаючи правовий зміст поняття. Наприклад, термін «позовна давність» у різних правових системах може мати різні часові рамки або підстави для застосування.

5. Переклад свідчень і виступів. Під час судового процесу перекладачі повинні точно передавати свідчення підсудних, свідків і адвокатів. Важливо, щоб переклад відображав не лише зміст, але й тональність сказаного, оскільки навіть емоційне забарвлення може мати значення в судовому контексті. Наприклад, зміна інтонації або емоційний виклад певних фактів може вплинути на суддю або присяжних.

6. Проблема синхронного перекладу. У деяких судах застосовується синхронний переклад, коли перекладач передає сказане в режимі реального часу. Це особливо складне завдання, оскільки перекладач не має достатньо часу для обдумування та може зробити помилку через швидкість процесу. Синхронний переклад у суді вимагає високої кваліфікації перекладача, оскільки навіть дрібна неточність може призвести до неправильного тлумачення правової позиції.

7. Відповідність міжнародним стандартам забезпечення перекладу. Згідно з міжнародними стандартами прав людини, кожна особа, яка бере участь у судовому процесі і не володіє мовою суду, має право на безкоштовний переклад. Це гарантується такими документами, як Європейська конвенція з прав людини та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права.

Таким чином, перекладачі, які беруть участь у слідчих діях, мають нести відповідальність за точність і коректність перекладу. У багатьох країнах перекладачі

підписують спеціальні угоди або присягу на вірність перекладу, що підкреслює важливість їхньої ролі в процесі слідчих дій. Будь-які помилки або маніпуляції з їхнього боку можуть призвести до правових наслідків і ставлять під загрозу законність проведення слідства.

Мовна культура в правоохоронній діяльності є фундаментальною складовою, що впливає на ефективність і справедливість правозастосування. Правильне використання юридичної термінології та комунікативних стратегій є критичним для забезпечення ефективного правосуддя, підтримки законності, а також дотримання прав людини. Правоохоронна діяльність охоплює широкий спектр комунікативних ситуацій: від взаємодії з підозрюваними і свідками до ведення судових засідань, і кожен з цих аспектів вимагає від правоохоронців високого рівня мовної культури та обізнаності в юридичних поняттях та термінології.

Юридична термінологія – це спеціалізована мова, яка має на меті точно передавати зміст правових норм, описувати правові процедури та забезпечувати чіткість правового спілкування. Використання точних термінів є особливо важливим у правоохоронній діяльності, оскільки неправильне або некоректне вживання термінів може призвести до помилкових рішень або викривлень суті правових питань. Правоохоронці, адвокати, судді та прокурори повинні однаково розуміти і використовувати юридичні терміни, щоб уникнути неоднозначностей, помилок або порушень прав людини.

Чітке розуміння і правильне застосування юридичної термінології сприяє забезпеченню прозорості та справедливості процесів, а також підвищує довіру громадськості до правоохоронної системи. Наприклад, у випадках кримінальних проваджень, неточне визначення правового статусу підозрюваного може призвести до неправомірного обмеження його прав або невірного застосування санкцій.

Комунікативні стратегії, які використовуються правоохоронними органами, визначають ефективність їхньої роботи з громадянами, підозрюваними, свідками, адвокатами та іншими учасниками правових процесів. Вибір правильної стратегії комунікації може не тільки вплинути на результат правового процесу, але й значною мірою вплинути на довіру до правоохоронних органів.

Мовна культура правоохоронних органів має важливе значення не тільки для ефективності юридичних процедур, але й для зниження конфліктних ситуацій. Неправильне вживання слів або відсутність поваги в комунікації може призвести до ескалації конфліктів між правоохоронцями та громадянами. Вміле використання дипломатичних форм комунікації, збереження нейтралітету та спокою навіть у стресових ситуаціях сприяє запобіганню конфліктам і знижує ризик порушення прав людини.

Мовна культура правоохоронців є одним з інструментів підтримання законності та порядку. Дотримання етичних стандартів у мовному спілкуванні, точність і прозорість в комунікації забезпечують виконання закону на практиці.

Мова є не лише засобом передачі інформації, але й інструментом впливу на поведінку громадян, підозрюваних та інших учасників правових процесів.

Один з найбільш важливих аспектів мовної культури – це її вплив на громадську довіру до правоохоронних органів. Якщо громадяни відчують, що правоохоронці комунікують зрозуміло, чітко і поважають їхні права, це сприяє підвищенню довіри до системи правопорядку в цілому. Натомість випадки некоректного мовлення, незнання юридичних норм або неповага в спілкуванні можуть спричинити зворотний ефект і поглибити недовіру громадськості.

Мовна культура в правоохоронній діяльності відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективності правосуддя та захисту прав людини. Використання точної

юридичної термінології і правильних комунікативних стратегій сприяє чіткому дотриманню законодавства, запобігає конфліктам та захищає права громадян. Водночас мовні бар'єри можуть створювати серйозні проблеми на різних етапах правозастосування, тому правоохоронним органам необхідно звертати увагу на навчання мовної культури, вдосконалювати навички комунікації та забезпечувати доступ до перекладу в ситуаціях, де це необхідно.

Таким чином, мовна культура правоохоронців – це не лише питання комунікації, але й питання етики, поваги до прав людини та підтримання законності. Вона є важливим компонентом загальної правової культури суспільства, а її розвиток сприяє зміцненню правопорядку та довіри до правоохоронних органів.

Список використаних джерел:

1. Андрейцев В. І. Юридична термінологія в сучасному правовому полі: значення та особливості використання. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. 240 с.
2. Кисіль В. О. Правова комунікація в судовій практиці: мовні бар'єри та їх подолання. Харків: Право, 2018. 312 с.
3. Кузьмін Д. М. Мовна культура в правоохоронній діяльності: аспекти комунікації та дотримання прав людини. Львів: Астролябія, 2019. 180 с.
4. Мельник М. І. Юридична термінологія в правозастосовній практиці: виклики багатомовності. Одеса: Юридична література, 2017. 220 с.
5. Прокопенко Л. В. Мовна політика в правовій системі України: проблеми і перспективи. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2020. 150 с.
6. Турчин А. П. Правова комунікація: теорія та практика в контексті захисту прав людини. Дніпро: Видавничий дім «Економіка і право», 2016. 250 с.
7. Чередниченко В. В. Мовна культура в діяльності правоохоронних органів: юридичні аспекти та комунікативні стратегії. Запоріжжя: Вид-во ЗНУ, 2021. 300 с.
8. Чудновська Т. В. Мовна компетентність правоохоронців: професійні стандарти та етичні норми. Хмельницький: Видавництво «Подільські відомості», 2019. 130 с.
9. Шаповал В. М. Мовна політика і правозастосування в умовах багатомовного суспільства. Вінниця: Університетська книга, 2016. 280 с.
10. Європейська конвенція з прав людини. 1950. Стаття 6: Право на справедливий суд. Офіційний текст. URL: <https://www.echr.coe.int>.
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. 1966. Стаття 14: Право на справедливий судовий розгляд. Офіційний текст. URL: <https://www.ohchr.org>.